

Imádság alázatért...

Jézusom! Jól tudom, hogy minden szavam
annyit ér,
amennyi a szolgálni akarás bennem.
Hiszem, hogy egyházzadra vigyázol.
A mai struktúrájában is vigyázol reá,
és a mai struktúrájában is a Tied.
Add meg nekem, hogy nagyon tudjak fi-
gyelni azokra is,
akiből ez az álom idegenségérzést, eluta-
sítást vált ki.

Ne gondoljam, hogy akik elutasítanak,
azok szükségképpen nem látnak,
vagy rosszindulatúak.

Add meg, hogy úgy legyek bizonyos ab-
ban, amit jónak gondolok,
hogy mindig készséges legyek odaigazí-
tani gondolataimat azokéhoz,
akikben a Lélek szavát kell felfedeznem.

Amen.

(Bulányi Gy.: Egyházrend)

BULÁNYI GYÖRGY

EGYHÁZREND...

0. "Bevezetés"

Isten álmaik akarja álmodni az Országot építő em-
ber. Jézus álmaik szeretném álmodni én is ebben a tanul-
mányban az egyházzal. A KIO és a K.A. kötetek telve van-
nak már ezekkel az álmokkal, folytatni szeretném őket.
Nem mondhatom el mindazt, amit az előző évtized nyil-
vánvalóvá tett számunkra az egyházzal. De jelzem az út
mérőköveit.

1970: Az egyház közössége /KIO 77-80/,

1973: Lelkipásztori marketing /K.A. 78-5,5-26 lapok/,

1974: A jézusi célkitűzés megvalósításának szocioló-
giai vonásai /"a szociológiai tanulmány" - K.A. 74-9,
134-159 lapok/,

1977: A jézusi közösség /a K.A. 77-4 kötet/,

1980: Bokrunck struktúrája /K.A. 80-8/14-29./.

A jelen tanulmány négy nagyobb fejezetre oszlik. Az első
pontosítani akarja, milyen értelemben közösség az egy-
ház. A második fejezet a vezetőnek a jelen egyház struk-
túrabeli vonásait méri hozzá a jézusi vezető eszményéhez.
A harmadik a kisközösség modellű egyházrend vonásait
szedi sorba. A negyedik fejezet azokkal a problémákkal

XXIII. évfolyam 2. szám 2016. február

A Koinónia régebbi számai elérhetők:
www.faragoferenc.webnode.hu

Bulányi Gy.: Egyházrend...	3037
Szénási S.: Interjú Beer Miklós püspökkel	3040
Miklovicz L.: Pillanatképek a Bokor...	3044
Bulányi Gy.: Átvilágítás...	3044
Máté-Tóth A.: Keresztény Európa – és...	3050
Kovács L.: Az ember komédiája	3053
Gromon A.: Erőszakmentesség...	3055
Farkas I.: Mi is nekem ez a Bokor?	3059
Faragó F.: Napló író Bulányi György	3060
Sarló Cs.: Válogatás a Naplókából	3064
Barcza B.: Az emberhalász önvizsgálata	3067
Dryp.: Februári kerti napló még újévkor	3069
Mesesarok...	3070
Király I.: Juhász Károly...	3072

«Az emberi elköteleződés folyóirata – családunkért, nemzetün-
kért, mindenkiért – Isten Országá megvalósulásáért.»

foglalkozik, amelyek abból adódnak, hogy a jelen egy-
házrendszeren belül kell készítenünk ennek a kisközösség-
modellű egyházrendnek az útját.

A szerző sokszorosan tudatában van vállalkozása merész,
kényes és erőit meghaladó voltának. Kísérlet ez a részé-
ről, semmi több. Kéri testvéreit, olvasóit, hogy álljanak
bele ebbe a kísérletbe. Hozzászólásaikkal, írásaikkal is se-
gítsenek e kísérletet használhatóvá formálni - azoknak az
adományoknak az alapján, amelyeket ők kaptak Isten Lel-
kétől.

1. A jézusi egyházrend elvi alapjai

Ez a fejezet meghatározza az egyházrend fogal-
mát, s ennek során megkülönbözteti azt az egyházjog fo-
galmától. Elvileg és normatíve megállapítja ennek a rend-
nek a feltétlen elemeit. Mindezekkel szeretné lefektetni az
egyház alkotmányát.

1.1. "Közösség, intézmény, szervezet, rend"

Az egyházjog helyett használok az egyházrend szót. Minden közösségnek szükségképpen van rendje. A Szentháromság is közösség, Annak is van rendje. Azért van rendje, mert van célja, ezt a célt szolgáló törvénye, a célt e törvény alapján valószínűsítő funkció-összessége, van az így funkciókat teljesítő közösségi tagoknak szerepkörük, van a közösségben véleményformálás a tagok funkciót betöltéséről, s végezetül van a közösség tagjainak olyan tulajdonuk, amellyel a közösség rendelkezik. Éppen abból adódik a Szentháromság rendje, hogy megtalálhatók benne ezek a dinamikus alkotóelemek. Rendjének sajátossága pedig abból adódik, hogy mindezek a dinamikus alkotóelemek éppen olyan tartalmúak, amilyenek. Beszélhetek tehát a Szentháromság rendjéről. Használhatom ezt a kifejezést: Szentháromság-rend.

Ugyanezen az alapon használhatom a többi országbeli közösségre is ezt a szót. Mondhatom - a családrend, az "egyházi bázisközösség", a csoport, a kisközösség rendje /kisközösségrend/, a közösségek képviselőjének /KV/ a rendje /KV-rend/, a képviselők képviselőjének a rendje /szuperKV-rend/, s a legmagasabb fokon a Péterutódot megválasztó legfelső szintű közösség rendje /a kontinenseket képviselő KV-rend/ kifejezéseket. Használhatom, mert mindezen közösségek - közösségek, mert mindegyikük létehez szükségképpen hozzátartoznak a felsorolt dinamikus alkotóelemek /cél, törvény, funkciók, szerepkör, szanktifikáció, köztulajdon/ mert e hat dinamikus alkotóelemen bontakozik ki a közösség élete. Használhatom, mert a közösséget éppen e dinamikus alkotóelemek megléte miatt intézménynek is kell mondanom, és rend nélkül nincsen intézmény. Használhatom, mert az egyes közösségek csak egymásra épülő szervezetük által állhatnak egybe egyetlen egyházzá, és szervezet sincsen rend nélkül.

E négy kifejezést: közösség, intézmény, szervezet, rend szeretném szabatosan megkülönböztetni egymástól. Közösségről beszélek, ha e hat dinamikus alkotóelem elsejére, a célkitűzésre gondolok. Intézményről beszélek, ha mind a hat dinamikus alkotóelemre tekintek. Szervezetről beszélek, ha funkciók dinamikus alkotóeleméből a vezető funkciók egymásra épülő szintjeit tartom szem előtt. Rendről beszélek, amikor az intézményben és szervezetben kibontakozó közösségnek azokra a törvényeire, illemszabályaira gondolok, amelyek egy közösség életét sajátossá formálják.

A renden két dolgot is érthetünk: egy szűkebbet és egy tágabbat. Ha a szűkebbet nézem, akkor a rend elvi alapjaira tekintek. Ez esetben az egyházrendet illetően elmondom e rend feltétlen, azaz elvi alapjait. Ha a tágabbat nézem, akkor leírom, hogy e feltétlen elvi alapok milyen jellegű közösségi életet, azaz minő rendeket bonthatnak ki az egyházak sokaságából egybeálló egyházban. Más tehát a feltétlen elvi rend, és a nem feltétlen elemeket is tartalmazó részletező rend. E szűkebb és tágabb értelmű egyházrend egyaránt lehet normatív és leíró. A normatív egy-

házrend a jézusi eszményhez méri a rendet. A leíró egyházrend beszámol a múlt vagy a jelen közösségi életének szabályairól. Tanulmányunk jelen első fejezete elvi és normatív jellegű. A következő fejezetek már részletezők, és változatlanul Jézusra figyelőek, tehát normatívak is.

Ha a dinamikus alkotóelemek eszmeileg vagy a megvalósítás gyakorlatában nincsenek egymásra rendezve, ha tehát például a közösségnek vannak a célt hátráltató vagy egyenesen lehetetlenné tevő törvényei, akkor a közösségben rendtelenség van. De ez a rendtelenség a rend hiányaként jelentkezik. A közösség belepusztulna, ha nem tüntetné el ezt a rendtelenséget, ha elméletileg és gyakorlatilag nem állítaná helyre a rendet.

A tényleges egyházrend mindenkor függvénye az egyházat alkotó személyek látásának és életének, s ezért a tényleges egyházrend mindig és szükségképpen elmarad az egyházrend lehetséges optimumától. Az egyházat alkotó személyek látásának és életének jézusi metanoiája éppen ezért lehetővé teszi az egyházrend történeti alakulását a maga optimuma felé, amely azonos az emberek között lehetséges, megvalósítható szeretetnek rendjével. Mivel az emberiség növekedhetik a szeretetben, és nem is kapott külön feladatot Istentől e növekedésnél, ezért az idők végezetéig adva van az egyház számára a lehetőség és a feladat, hogy a tagok egyre szentebbé válásának függvényében egyre tökéletesebbé tegye a maga egyházrendjét. Ez a feladat a történelemben olykor kényszerítően is jelentkezik. Ha sorvadásnak indul az egyház, ez a sorvadás olykor megkívánja a struktúrák átalakításáig menő orvoslást.

1.2. "Rend és jog"

Szentháromságrendről beszélhetek, de nem beszélhetek szentháromságjogról. Hadd idézzem a jeles jogfilozófust, Moór Gyulát:

"A jogfogalom meghatározására nézve a legfontosabb fogalmi elem a kényszeralkalmazással való fenyegetés. Ebben a jogi szankcióban találjuk meg azt a "differencia specífica"-t, amelynek segítségével a jogot a társadalmi szabályozás egyéb módjaitól megkülönböztethetjük" /Bevezetés a jogfilozófiába, Bp. 1923. 187.lap/. A Szentháromságban csak szanktifikációval találkozunk, szankcióval nem. A Szentháromság közösségének a tagjai, amikor véleményt formálnak egymásról, csak elismerésre számítanak, és csak elismerést nyújthatnak egymásnak. Az Atya megkereszteléskor is, a színeváltozásakor is szeretett Fiának mondja Jézust, Akiben kedve telik, s Akit érdemesnek állít arra, hogy hallgassuk és hallgassunk Reá /Mt 3,17; 17,5 par; 2Pét 1,17/. A Fia is szentnek és igaznak állítja az Atyát /Jn 17,11.25/. A Fiú az Atya nevének a megdicsőülését óhajtja /Jn 12,28/, s a maga számára ezt kívánja az Atyától /Jn 17,1/. A Lélekről is az elismerés hangján szól a Fiú: Az Igazság Lelke elvezet majd titeket a teljes igazságra" /Jn 16,1/. A Lélek bennünk "Apácskának" magasztalja az Atyát /Gal 4,6; Róm 8,15/, mi pedig a Szentlélekben Úrnak mondjuk Jézust /1Kor 12,3/. A Szentháromság az elismerések, a szanktifikációk világa

és nem a kényszer-alkalmazással fenyegetés és a fenyegetések megvalósításának a világa. Azért van ez így, mert semmi helye sincs az utóbbinak ott, ahol a közösség rendjét megőrzi. Ha ki-ki teljesíti a céltól meghatározott törvény alapján kialakuló funkciót, azaz szerepkörét, s ezzel biztosítja a közösség köztulajdonát, akkor nincs alap a szemrehányáshoz, még kevésbé a fenyegetés megvalósításához.

Következik mindebből, hogy bármely közösségnek van rendje, de nem minden közösségnek van joga. A köznyelv jognak szokta mondani még az emberi természetből fakadó igényeket is: pl. "jogom van dolgozni!"; továbbá ezen igények kielégülésének közösségi biztosítását is: "biztosítjuk a jogot a munkához". Ily értelemben a szentháromsági Személyeknek is joguk van szeretni, illetőleg a Szentháromság közössége biztosítja e közösség tagjai számára ennek a jognak a kielégülhetését. Nyilvánvaló, hogy ez utóbbi esetekben más értelemben használjuk a jog szót, mint fentebb. Amott e meghatározás így hangzik: a jog olyan társadalmi szabály, amely kikényszerítést is ismer. Emitt azonban másról van szó: a jog olyan igény, amely a közösség tagjainak mivoltából, természetéből szükségképpen következik, ill. a jog olyan magatartás, amely a közösség tagjai számára biztosít valamilyen igénykielégítést. Ez utóbbi két értelemben beszélhetünk jogról a Szentháromság világán belül is. Tanulmányomban azonban jognak csak a kikényszeríthető törvényt nevezem. A másik két esetben természetből fakadó hatalomról, igényről /a Szentháromság szeretethatalma, szeretetigénye/, ill. az igénykielégülés közösségi biztosításáról beszélek.

1.3. "Kiközösítést nem-ismerés"

A Szentháromság az Isten legsajátosabb értelemben vett országa. A Szentháromság az örök és teremtetlen Ország. Isten Országa semmilyen értelemben véve sem lehet meg a Szentháromság nélkül. Akár az időben-térben bontakozó Országról beszélünk, akár ennek az időn és téren túl véglegesült-véglegesülő változataról szólnak, a Szentháromság ezekben is benne van. Nemcsak tulajdonosként van benne, mert nagyon felületesen érintjük a valóságot, ha csak annyit mondunk, hogy az Ország az Istené, a Szentháromságé. Az Ország közösségét ugyanis tagok, személyek alkotják, és ezek a személyek nem merő tulajdonai az Istennek, bár így is kifejezhetjük magunkat: az Ország népe az Istené. Többről van itt szó. Istent és az Ország tagjait ugyanis az egyházbanlevés viszonya kapcsolja egybe. Az ember Istenben élő, Istenben létező valaki, s az Isten is emberben élő, létező Valaki. Isten nemcsak a maga képére és hasonlatosságára teremtette az embert, hanem olyan bensőséges kapcsolatba lépett vele, amelyet éppen az egymásbanlevés állítmánya fejez ki szabatosan. Ennek az egymásbanlevésnek a hiánya - rontás. Az Országon belül ez a rontás elvileg nincs is, csak gyakorlatilag, mert az Ország éppen az a közösség, amely a rontás ellen dolgozik. Úgyis mondhatnók, hogy a teremtés természetes állapota ez a teremtettség meghaladó

természetfelettségünk, az ti., hogy Istenben élünk és ő mibennünk. A véglegesült Ország, azaz a velünk kitágított Szentháromság már ismét gyakorlatilag sem ismer rontást. Az időben kibontakozó Ország viszont állandóan harcol e rontás megszüntetéséért. A magukat az Ország-hoz tartozóknak vallókban található rontás-mozzanatok ellen is harcol, és küzd azért is, hogy az Országba még nem tartozókban is megszűnjék ez a rontás... hogy az egész emberiség Orzággá alakulhasson.

Mivel ennyire létünk legmélyebb gyökeréig ér a Szentháromság, ezért az emberekből is álló Ország a maga létének gyökeréig menően függ a Szentháromságtól. Következik ebből, hogy az Isten Országa ugyanúgy nem ismer jogot, ahogyan a Szentháromság sem. Ahogyan a Szentháromság rendje csak rend, de nem jog és nem jogrend, ugyanúgy az Isten Országának a rendje is csak rend és nem jog. Az Ország ugyanis nem ismer kényszeralkalmazással fenyegetést és kényszeralkalmazást. Ami a véglegesült Országot illeti, tételünknek a pokol létezése sem mond ellent, ha a pokol azok társaságának szociológiai megjelölése, akik szabadon nemet mondtak az Istennek, akik nem választották Isten Országát, s ily módon szabad választásuk folytán a Sátán közösségét, a Sátán Országát alkotják.

Ami pedig az időben kibontakozó Országot illeti, ennek a rendje sem lehet a fenti értelemben vett jogrend, ha a tagokban ugyanaz az Isten él, aki a Szentháromságot is alkotja. Nem lehet jogrend, ha a szeretet nem ismerheti sem a fenyegetőzést, sem annak beváltását. Kisközösségeinkben szerzett tapasztalataink egyértelműen meggyőztek arról, hogy ha a szeretet irányítja magatartásunkat, akkor nem lehet szó sem fenyegetésről, sem a fenyegetés tartalmának alkalmazásáról. Négy konkrét esetet fogok előadni ennek illusztrálására. Mind a négy eset a közösségből kiválással végződött. Nem a közösséggé formálódás kezdeti szakaszában sűrűn előforduló megnehtapadás, megnehtamaradás eseteiről van szó, hanem olyan testvérek kiválásáról, akik öntudatos, elkötelezett tagjaivá fejlődtek már bokrunknak, amikor kiváltak valamelyik közösségünkben, ill. a Bokorból. Az első esetben közösségi békeltetések után és ellenére X testvérünk nem jött el többé a találkozókra. A másik esetben Y testvérünkkel megállapodott a közösség, hogy egyelőre az látszik alkalmasnak, ha személyi feszültségkeltés miatt nem jön a találkozókra; a személyi feszültség normalizálódásával Y testvérünk visszatért a közösségbe. A harmadik esetben Z testvérünk megsértődött a magatartását kritikával illető közösségre, és kimaradt belőle. A negyedik esetben T testvérünk levélben közölte, hogy felesleges idegfeszültséggel járna számára a közösségben maradás. E négy eset közös vonása, hogy a közösség egyikükkel szemben sem alkalmazott semmiféle szankciót; sem világi, sem egyházi vonatkozásban. A megválás következtében nem lett kevesebb a fizetése, és nem tiltatott el a szentségek vételétől. Sem fenyegetés, sem büntetés nem szerepelt közösségből kiválásuk során. A közösség nem egy tagja kapcsolatban

is maradt a tőlünk megváló testvérrel, nyitva hagyva számára ezzel is a közösségbe visszakerülés lehetőségét, és ez a négy eset egyikében közösségbe visszakerülést is eredményezett. Tehát nem került sor kiközösítésre sem társadalmi, sem egyházi, sem kisközösségi vonatkozásban. "Kiközösülés" történt, azaz testvérünk szabad akaratral vállalta, akarta a kisközösségen kívül kerülést. Ha nem tér vissza a kisközösségbe, ezt csak annak következtében nem teszi, hogy nem akar közösséget vállalni volt közösségbeli testvéreivel. Az elmenő tag tehát saját akaratából válik ki abból a közösségből, amelynek szeretetrendjével nem akar azonosulni, s visszatérhet abba bármikor, mihelyst azonosulni tud azzal. Nem merő elméletéről van itt szó. Az élet maga dolgozta ki ezt az aktív kiközösítést nem ismerő gyakorlatot. A gyakorlatban ilyenek tapasztaltuk meg a szeretet rendjét - a közösségben kialakult szeretetrendet vállalni nem tudó, nem akaró testvér vonatkozásában.

(folytatjuk)

FELHŐN JÁRÁS...

Lehetne ez egy rovat címe is, amelybe olyan írásokat gyűjtenénk, amelyek elemelik az embert a földtől, megemelik lelkünket, az olvasók lelkét, de mégsem szakadnak el mindennapjaink rögzös valóságától. Ezzel a szándékkal választottam ezt a címet is az alább közölt beszélgetés részlete elé nem kisebb reménnyel, hogy követője is lesz olvasóink között, akik hasonló hangulatú s szellemiségű gondolataikkal valóban rovatá segítenék ezt a kezdeményezést.

Elsőként egy beszélgetést, egy Klubrádióban hallott interjút idéznénk ide, dr. Beer Miklós a Váci Egyházmegye püspöke és Szénási Sándor a Klubrádió munkatársa beszélgetésének részletét, amely 2015 november 30-án került adásba 92.9 frekvencián 10.30 – kor és Ildikó leírta a rádió főszerkesztőjének hozzájárulásával. Hallgassuk, pontosabban olvassuk figyelmesen! (dryp)

SZÉNÁSI SÁNDOR

RIPORT RÉSZLET DR. BEER MIKLÓS PÜSPÖKKEL

B.M: A mezőgazdasággal mindig egy kicsit elfogult vagyok, ahhoz vagyok kicsit közelebb, hogy minél több ember boldogulni tudjon, és akkor nyilván a jövedelmeket is könnyebb emelni.

Sz. S.: Engedje meg, hogy megkérdezzem, mit szól az állandó, mindenkinek járó alapjövedelem ötletéről? Erről ugyan Magyarországon is több hónapon keresztül vita folyt, aztán elhalt a dolog, de az ember legutoljára azt olvasta, hogy Finnország például bevezetni készül, vagy bevezetik-e? Finnország sincs nagyon jó gazdaságilag most, de ezt tervezik. Mi az Ön véleménye?

B. M.: Ezt összekapcsolnám a migrációs problémával is, éppen azért érzékenyebb a fülem kicsit ezekre a fogalmakra, hiszen megdöbbszünk attól, az első időben legalább is, hogy jöttek a bevándorlók, és nekik az Európai Unió átlagához viszonyítva, joguk volt az alapjövedelemhez. Ez jóval magasabb volt, mint amivel itthon Magyarországon az emberek rendelkeznek. Félek ettől, mert ez megint egy kicsit elkényelmesítené az embereket, hogy ha alanyi jogon ez jár, akkor nem is próbálok állás keresni, erőfeszítést tenni. Ettől félek.

Sz. S. : Ami a bevándorlókat illeti, ott már nem kapják meg azokat a támogatásokat, amit régen, a németek leépítik, főleg azok, akik nem háborús övezetből jönnek, azok már hiába jönnek.

B. M.: Igen, ez volt a nagy csalétek, ami miatt gondolom sokan elindultak.

Sz.S. : Azt említette püspök úr, hogy Ön a mezőgazdasághoz van közelebb, és erről eszembe jutott, hogy ezek az átalakulások, a nagybirtok kialakulása, meg hogy a különféle pályázatokon annyi ember veszíti el ez eddig bérelt állami földjeiket, a megélhetésük kétségessé vált, és ugye a falvak elnéptelenedése, amiről korábban beszélt, ezzel hozható összefüggésbe, talán jó részt. Úgy látja országjárása közben, hogy nagy a szegénység?

B. M.: Nagyon sok ember él a létminimum alatt, és én éppen ezért szoktam előhozni ezt a témát, hogy a föld mégiscsak a mi magyar történelmünknek egy olyan öröksége, ami mindig életlehetőséget adott az újrakezdéshez, a felemelkedéshez. Nagyon fájó élményként tapasztalom ezt, hogy kialakult egy olyan egyenlőtlenség, megint a nagybirtokok és a kis földtulajdonok között, ami nem egészséges dolog. Emlékszem egyszer egy faluban láttam, hogy gyönyörűen meg van művelve a határ, és a polgármestert meg is dicsértem, mondom itt biztos nagyon szorgalmas embereknek laknak, gyönyörű ringó búzátábla, meg kukorica, meg minden. Akkor a polgármester elszólta magát, igen, ez a két nagybirtokos nagyon ügyes ember. Mondom, két nagybirtokos? Igen, az egész határt két ember birtokolja. Még mindig naivan mondtam, de hát azért biztos van sok munkalehetőség, de erre már nevetve mondta a polgármester, hogy munkalehetőség? A